

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Asan/4/2020
Identifikačné číslo spisu: 3016200574
Dátum vydania rozhodnutia: 2. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Mališová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:3016200574.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Mališovej a členov senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD. a prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD., v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): gomeo s.r.o., so sídlom Prievidza, Urbánkova 19/5, IČO: 47 342 552, právne zastúpený: JUDr. Ambrózom Motykom, advokátska kancelária so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom Bajkalská 31/A, 827 99 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0894/99/2015 zo dňa 16. mája 2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/148/2019-17 zo dňa 1. októbra 2019, takto

r o z h o d o l :

Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

Účastníkom sa náhrada trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred správnym súdom

1. V pôvodnom správnom súdnom konaní vedenom na Krajskom súde v Trenčíne (ďalej aj ako „krajský súd“) pod sp. zn. 11S/161/2016, krajský súd rozsudkom č. k. 11S/161/2016-39 zo dňa 8. júna 2017 žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj ako „SSP“) zamietol a žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal. Proti tomuto rozsudku podal žalobca kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 2Asan/12/2017 zo dňa 31. júla 2019 tak, že rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/161/2016-39 zo dňa 8. júna 2017 zrušil a vec mu vrátil na nové konanie z procesných dôvodov, nakoľko krajský súd napriek požiadavke žalobcu v správnej žalobe nariadiť vo veci pojednávanie o žalobe, rozhodol bez nariadenia pojednávania.

2. Krajský súd následne, po nariadení ústneho pojednávania, rozhodol rozsudkom č. k. 11S/148/2019-17 zo dňa 01. októbra 2019 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“), ktorým podľa § 190 SSP zamietol

žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0894/99/2015 zo dňa 16. mája 2016. Predmetným rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie (ďalej len „SOI“) so sídlom v Prievidzi pre Trenčiansky kraj č. F/0253/03/2015 zo dňa 18. novembra 2015, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 1000,- eur pre porušenie zákazu predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak formou podomového predaja a zásielkového predaja podľa § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v planom znení (ďalej len „zákon č. 377/2004 Z. z.“). Rozhodnutie vychádzalo z výsledkov vykonanej kontroly, ktorou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt umožnil predaj tabakového výrobku, cigary BRUN DEL RÉ COLONIAL ROBUSTO v hodnote 9,60 eura, prostredníctvom internetového obchodu L..P..I. bežnému spotrebiteľovi.

3. Krajský súd konštatoval, že žalobca v podanej žalobe nenamietal výšku uloženej pokuty. V danej veci nebolo sporné, že na internetovej stránke žalobcu L..P..I. bol v ponuke na predaj tabak a tabakové výrobky určené na fajčenie bez obsahu tabaku. V konaní však zostalo sporným, či v prejednávacom prípade žalobca reálne umožnil predaj tabakového výrobku prostredníctvom internetového obchodu bežnému spotrebiteľovi tak, ako to konštatovali správne orgány v svojich rozhodnutiach.

4. Krajský súd uviedol, že zákon č. 377/2004 Z.z. v ust. § 6 ods. 1 písm. e) stanovuje generálny zákaz predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak formou zásielkového predaja. Z uvedeného tak vyplýva, že tento zákaz sa nevzťahuje iba na predaj fyzickým osobám - spotrebiteľom. Aj napriek uvedenému, sa však kontrolný nákup v prejednávacom prípade týkal zásielkového predaja tabakových výrobkov vo vzťahu k spotrebiteľovi.

5. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd poukázal na to, že v prejednávacom prípade inšpektori SOI vykonali kontrolný nákup na internetovej stránke žalobcu L..P..I. pod fiktívnym menom T., t.j. vystupovali ako spotrebiteľ. Ako údaje kupujúceho preto boli uvedené adresa a meno spotrebiteľa. Kontrolný nákup bol vykonaný tak, že tovar - cigara BRUN DEL RÉ COLONIAL ROBUSTO bol vložený do košíka a spôsob doručenia bol zvolený kuriérskou službou s platbou na dobierku. Objednávka uvedeného tovaru bola následne prijatá a potvrdená priamo na stránke L..P..I., ako aj na zadanej mailovej adrese Q..I..

6. Krajský súd sa stotožnil s právnym názorom žalovaného, že uvedeným postupom došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy na predaj tabaku a tabakových výrobkov prostredníctvom zmluvy uzavretej na diaľku, a to potvrdením automatickým e-mailom, v zmysle publikovaných obchodných podmienok žalobcu, bez ohľadu na tvrdenie žalobcu, že po následnom automatickom potvrdení objednávky by došlo ešte k individualizovanému posúdeniu objednávky, pri ktorom by došlo k jej odmietnutiu. Žalobca predložil súdu výpis z mailovej komunikácie zo dňa 20.07.2015 a 21.07.2015, kde si fyzická osoba objednala tabakový výrobok, pričom následne bolo zistené, že nejde o podnikateľský subjekt a z tohto dôvodu jej bolo oznámené, že jej objednávke nebude vyhovené. Uvedený postup sa však týkal iného, nie posudzovaného prípadu a teda nebolo preukázané, že žalobca by takto konal aj v danej veci. Žalobca síce tvrdil, že uvedeným spôsobom postupoval aj v posudzovanom prípade, avšak žiadne relevantné dôkazy preukazujúce uvedený postup nepredložil.

7. Krajský súd uviedol, že v danom prípade nepochybne išlo o zásielkový predaj, kedy k uzavretiu zmluvy na diaľku došlo automatickým potvrdením vytvoreným objednávkovým systémom, ako aj k potvrdeniu objednávky na zadanom e-maile. Uvedený postup uzavretia zmluvy jednoznačne vyplýva aj z obchodných podmienok žalobcu, v zmysle ktorých „Kúpna zmluva, na základe ktorej je zrealizovaný predaj, vzniká na základe záväzného potvrdenia objednávky predávajúcim. Za záväzné potvrdenie objednávky sa považuje automatické potvrdenie vytvorené objednávkovým systémom alebo potvrdenie odoslané prostredníctvom elektronickej pošty“.

8. K námietkam žalobcu, týkajúcim sa platnosti uzavretej kúpnej zmluvy, odovzdania veci tradíciou krajský súd uviedol, že tieto skutočnosti neboli predmetom skúmania, pretože by nemali vplyv na záver o porušení § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z.z. Pre definovanie zásielkového predaja je

relevantný spôsob uzavretia zmluvy (t.j. prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie), nie spôsob prebratia tovaru a zaplatenia. K námietkam žalobcu, že inšpektori SOI sa fiktívnou objednávkou snažili navodiť protiprávny stav, krajský súd uviedol, že pre zistenie nedostatkov pri výkone kontroly, je nevyhnutné v niektorých prípadoch vytvoriť podmienky simulujúce situáciu, v ktorej

by bolo možné preveriť dodržiavanie povinností predávajúceho vyplývajúcich z osobitného predpisu, a tým i získať potrebné dôkazy svedčiace o porušení zákona. Oprávnenie inšpektorov vykonávať kontrolné nákupy zároveň priamo vyplýva z ust. § 5 ods. 6 písm. i) zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 128/2002 Z.z.“), v zmysle ktorého je inšpektor pri kontrole oprávnený vykonávať kontrolné nákupy, a to i nepriamo a pod utajenou identitou, ako tomu bolo aj v prejednávanej príhode.

9. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 168 SSP tak, že žalovanému ich náhradu nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

10. Žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť zo dňa 28.11.2019 podľa ust. § 440 ods. 1 písm. g) SSP a navrhol, aby kasačný súd v zmysle ust. § 462 ods. 2 SSP rozhodol tak, že napadnutý rozsudok zmení tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie, prípadne v zmysle ust. § 462 ods. 1 SSP napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie.

11. Sťažovateľ namietal zákonnosť a správnosť krajským súdom prijatých záverov o preukázaní vzniku kúpnej zmluvy na základe záväzného potvrdenia predávajúcim. Zotrval na názore, že kúpna zmluva mala byť platná až v momente odovzdania tovaru. Sťažovateľ tiež namietal právny názor krajského súdu, že ust. § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z.z. stanovuje generálny zákaz predávať tabakové výrobky a výrobky, nielen vo vzťahu k spotrebiteľovi, ale aj medzi podnikateľmi. Poukázal na § 1 písm. a) a b) zákona č. 377/2004 Z.z., z ktorých vyplýva, že predmetom zákona je úprava podmienok ochrany ľudí, preto podľa sťažovateľa je zrejmé, že tento zákon nemá vplyv na úpravu podmienok medzi podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti. Rovnako zákon č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 102/2014 Z.z.“), rieši právne vzťahy dodávateľ - spotrebiteľ. Sťažovateľ bol presvedčený, že krajský súd tento generálny zákaz predaja tabakových výrobkov nevysvetlil. Uviedol, že ak by sa tento zákaz týkal aj vzťahov medzi podnikateľmi, nemohli by dlhodobo pôsobiť a obchodovať na webe viacerí obchodníci s tabakom.

12. Sťažovateľ ďalej uviedol, že v prípade, ak spotrebiteľ nerešpektuje limity a obmedzenia stanovené v obchodných podmienkach elektronického obchodu L..P..I., stáva sa nespôsobilým subjektom pre platné uzavretie kúpnej zmluvy, na základe ktorej nemôže byť zrealizovaný ani predaj, teda zmena vlastníctva z predávajúceho na kupujúceho. Takáto zmluva je neplatná, lebo návrh na ňu podáva nespôsobilý subjekt. Poukázal aj na § 49a prvá veta zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „Občiansky zákonník“), podľa ktorého právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala úmyselne. Spotrebiteľ je na webovej stránke viackrát upozornený o tom, že nie je možné uskutočniť zásielkový predaj fyzickým osobám pre ich vlastnú spotrebu. Ak fyzická osoba napriek upozorneniam objednávku urobí, sťažovateľ bezodkladne informuje spotrebiteľa e-mailom o skutočnosti, že predaj tabakových výrobkov spotrebiteľom je zakázaný a že objednávka nebude realizovaná. Ako dôkaz tohto postupu predložil sťažovateľ krajskému súdu na ústnom pojednávaní e-mailovú komunikáciu zo dňa 20.07.2015, kde si fyzická osoba objednala tabakový výrobok, pričom následne bolo zistené, že nejde o podnikateľský subjekt a z tohto dôvodu jej bolo oznámené, že jej objednávke nebude vyhovené.

Popisovaná situácia sa odohrala dva týždne pred inšpekčnou kontrolou a podľa sťažovateľa dokazuje, že takto v podobných situáciách skutočne postupoval. Sťažovateľ ďalej uviedol, že krajský súd si neosvojil skutkové okolnosti prípadu, pretože inšpekčná kontrola sťažovateľa bola vykonaná a objednávka zadaná za prítomnosti konateľa sťažovateľa, ktorá bola automatickým systémom zaregistrovaná. Sťažovateľ tak vedel, že ide len o fiktívnu objednávku kontrolórky. Z toho dôvodu nemohol byť predložený žiaden dôkaz o individuálnom posúdení inšpekčnej objednávky, pretože sťažovateľ by takto určite postupoval v prípade, že by nešlo o fiktívnu, ale o riadne doručenú objednávku.

13. Sťažovateľ zdôraznil, že ustanovenie § 6 ods. 1 písm. e) zákona o ochrane nefajčiarov zakazuje predaj uvedených výrobkov. Krajský súd sa podľa neho obmedzil iba na zisťovanie spôsobu uzavretia zmluvy, nie či došlo k porušeniu zákazu predaja. Zotrvával na názore, že vecno-právne účinky pri zásielkovom predaji nastávajú až tradíciou. Je presvedčený, že nebol porušený zákaz predaja tabakových výrobkov, pretože k predaju evidentne nedošlo, nakoľko nedošlo k odovzdaniu veci ani k zaplateniu kúpnej ceny. Samotné uzatvorenie kúpnej zmluvy ešte neznamená zrealizovanie predaja.

14. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 27.01.2020 k podanej kasačnej sťažnosti žiadal, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. Zotrvával na správnosti záverov krajského súdu o uzavretí zmluvy ako podmienky pre vznik zodpovednosti za správny delikt. Prídŕžal sa zistení inšpektorov SOI zachytených v inšpekčnom zázname zo dňa 03.08.2015 a nestotožnil s tvrdením sťažovateľa, že by krajský súd „nepochopil právnu podstatu veci a z toho dôvodu vec nesprávne právne posúdil.“ K zásielkovému predaju uviedol, že základnými definičnými znakmi zásielkového predaja je uzavretie a dohodnutie záväzkového vzťahu 1) výlučne prostredníctvom jedného alebo viacerých prostriedkov diaľkovej komunikácie 2) bez súčasnej fyzickej prítomnosti zmluvných strán, najmä využitím webového sídla, elektronickej pošty, telefónu, faxu, adresného listu alebo ponukového katalógu. Vzhľadom na uvedené, nie je zákonom stanovená podmienka tradície ako jedna z definičných pojmov zásielkového predaja, preto táto nemôže byť podmienkou vzniku zmluvy uzatvorenej na diaľku. Odovzdanie veci má význam len na nadobudnutie vlastníctva k predanej veci, avšak nič nemení na skutočnosti, že uzatvorením zmluvy k predaju v danom prípade došlo. Od zmluvy je možné odstúpiť ešte pred prevzatím tovaru, preto zmluva vznikla.

III.

Konanie na kasačnom súde

15. Prejednávaná vec bola dňa 14.02.2020 predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu príslušnému na konanie a rozhodnutie - podľa právnej úpravy účinnej k danému dňu. Na Najvyššom súde Slovenskej republiky bola vec náhodným výberom pridelená na rozhodnutie senátu 2S - sp. zn.: 2Asan/4/2020. S účinnosťou ku dňu 1. augusta 2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) začal svoju právomoc vykonávať Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, pričom k tomuto dňu prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky výkon súdnictva vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola preto zo zákonných dôvodov podľa predchádzajúcej vety dňa 01.08.2021, náhodným výberom pridelená na rozhodnutie kasačnému senátu 4S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

16. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný podľa § 21 písm. a/ SSP v spojení s § 438 ods. 2 SSP, po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 SSP), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej

kasačnej sťažnosti podľa § 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP a postupom podľa § 455 SSP bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa nie je dôvodná.

17. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu a súdneho spisu kasačný súd zistil nasledovný skutkový stav. Podkladom pre vydanie prvostupňového rozhodnutia bol Inšpekčný záznam Slovenskej obchodnej inšpekcie spísaný v sídle Inšpektorátu SOI v Prievidzi dňa 03.08.2015 v čase od 9:30 hod do 12:30 inšpektormi SOI za prítomnosti konateľa sťažovateľa, z ktorého vyplýva, že na základe spotrebiteľských podnetov č. 485/2015 a č. 554/2015 vykonali inšpektori SOI na internetovej stránke internetového a zásielkového obchodu L..P..I., ktorej prevádzkovateľom je sťažovateľ, kontrolu na dodržiavanie zákona č. 377/2004 Z.z., zákona č. 102/2014 Z.z., zákona č. 22/2004 Z.z., zákona č. 128/2002 Z.z. a zákona č. 250/2007 Z.z. ohľadom predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak formou podomového predaja a zásielkového predaja. Vykonanou kontrolou bolo zistené, že na uvedenej webovej stránke bol v ponuke na predaj tabak a tabakové výrobky ako aj výrobky určené na fajčenie bez obsahu tabaku. Z inšpekčného záznamu ďalej vyplynulo, že pri vstupe inšpektorov SOI na podstránku e-shopu s názvom TABAK CIGARY sa otvorilo okno s upozornením, že tieto výrobky si môžu zakúpiť len osoby staršie ako 18 rokov a na vstup do sekcie bolo potrebné potvrdiť vyhlásenie, že osoba vstupujúca do tohto obchodu má viac ako 18 rokov. Inšpektori vykonali kúpu tovaru pod fiktívnym menom L. J., I. XX, XXX XX. Bola vykonaná objednávka 1 druhu tovaru, ktorého predaj formou podomového a zásielkového predaja je zakázaný, a to cigary BRUN DEL RÉ COLONIAL ROBUSTO v množstve 1 ks, v hodnote 9,60 eura. Forma doručenia bola zvolená kuriérskou službou a platba bola zvolená na dobierku v hodnote 4,80 eura. Tovar bol inšpektormi SOI riadne vložený do košíka, uvedená bola len adresa a meno spotrebiteľa, nebol zadaný žiadny údaj na firmu/podnikateľa, a teda nebolo zadané IČO. Objednávka bola prijatá a potvrdená priamo na stránke L..P..I., ako aj na zadanej elektronickej adrese Q..I. mailom doručeným dňa 03.08.2015 o 9:45 hod. Na základe uvedeného mali inšpektori SOI preukázané uzavretie kúpnej zmluvy na predaj tabaku a tabakových výrobkov prostredníctvom zmluvy uzavretej na diaľku bežnému spotrebiteľovi.

18. Dňa 19.10.2015 vydal správny orgán I. stupňa Oznámenie o začatí správneho konania o uložení postihu podľa § 10 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z., ktoré bolo doručené sťažovateľovi dňa 22.10.2015. Dňa 18.11.2015 správny orgán I. stupňa - Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prievidzi vydal rozhodnutie Číslo: F/0253/03/2015, ktorým uložil sťažovateľovi pokutu podľa § 10 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. vo výške 1.000,- eur pre porušenie zákazu predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak formou podomového predaja a zásielkového predaja podľa § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z.z., nakoľko pri kontrole bolo zistené, že kontrolovaný subjekt umožnil predaj tabakového výrobku, a to cigary BRUN DEL RÉ COLONIAL ROBUSTO v hodnote 9,60 eura, prostredníctvom internetového obchodu L..P..I. bežnému spotrebiteľovi. Voči tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie. O odvolaní rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím č. SK/0894/99/2015 zo dňa 16. mája 2016 tak, že odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

IV.

Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

19. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

20. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov

orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

21. Podľa § 3 ods. 1 písm. b) SSP, rozhodnutím orgánu verejnej správy sa rozumie správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka.

22. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

23. Podľa § 194 ods. 1 SSP, správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

24. Podľa § 194 ods. 2 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

25. Podľa § 1 zákona č. 377/2004 Z. z., tento zákon upravuje

a) podmienky ochrany ľudí pred vznikom závislosti od nikotínu ako návykovej a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch, pred škodlivými účinkami fajčenia a pred inými spôsobmi používania tabakových výrobkov, ktoré poškodzujú zdravie fajčiarov a nefajčiarov bezprostredne vystavených účinkom fajčenia,

b) podmienky ochrany ľudí pred výrobkami, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak,

c) podmienky predaja, výroby, označovania a uvádzania tabakových výrobkov do obehu.

26. Podľa § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z. z., zakazuje sa predaj tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak formou podomového predaja a zásielkového predaja.

27. Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. v znení účinnom do 19.05.2016, Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 331 eur do 6 638 eur fyzickej osobe - podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá nerešpektuje zákaz alebo obmedzenie predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, podľa § 6.

28. Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 128/2002 Z.z., v rozhodnom období, kontrolou vnútorného trhu sa zisťuje, či výrobky a služby pri ich predaji a poskytovaní sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä, či sa predávajú a poskytujú bezpečne, v správnom množstve, miere, hmotnosti a kvalite.

29. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 128/2002 Z.z., Slovenská obchodná inšpekcia kontroluje vnútorný trh podľa § 2 a osobitných predpisov.

30. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 128/2002 Z.z., Slovenská obchodná inšpekcia pri kontrole vnútorného trhu u fyzických osôb a právnických osôb predávajúcich alebo dodávajúcich výrobky na vnútorný trh alebo poskytujúcich služby zisťuje nedostatky pri výkone kontroly podľa ods. 1.

31. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 102/2014 Z.z., sa zmluvou uzavretou na diaľku rozumie zmluva medzi predávajúcim a spotrebiteľom dohodnutá a uzavretá výlučne prostredníctvom jedného alebo viacerých prostriedkov diaľkovej komunikácie bez súčasnej fyzickej prítomnosti predávajúceho a spotrebiteľa, najmä využitím webového sídla, elektronickej pošty, telefónu, faxu, adresného listu alebo ponukového katalógu.

32. Podľa čl. 2 ods. 1 a 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (ďalej len „Smernica 2011/83/EÚ“), na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

(1) „spotrebiteľ“ je akákoľvek fyzická osoba, ktorá v zmluvách, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, koná na účely, ktoré sa netýkajú jej obchodnej ani podnikateľskej činnosti, remesla ani povolania

(7) „zmluva uzavretá na diaľku“ je akákoľvek zmluva uzavretá medzi obchodníkom a spotrebiteľom v rámci systému predaja alebo poskytovania služieb organizovaného na diaľku bez súčasnej fyzickej prítomnosti obchodníka a spotrebiteľa výhradne s využitím jedného alebo viacerých prostriedkov komunikácie na diaľku, a to až do uzavretia zmluvy vrátane tohto okamihu.

33. Kľúčovou otázkou v predmetnej veci bolo, či sťažovateľ naplnil objektívnu stránku skutkovej podstaty správneho deliktu v zmysle § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z.z., t.j. či došlo k porušeniu zákazu predaja tabakových výrobkov formou zásielkového predaja.

34. Hoci je sťažovateľ v kasačnej sťažnosti presvedčený, že je potrebné rozlišovať medzi tým, či v predmetnej veci došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy na diaľku a tým, či došlo k porušeniu zákazu predaja, podľa názoru kasačného súdu, krajský súd vec správne posúdil, keď považoval uvedený správny delikt dokonaný v momente platného uzavretia kúpnej zmluvy formou zásielkového predaja. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho Súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžk/47/2018 zo dňa 25. augusta 2020, v ktorom bolo konštatované spáchanie deliktu podľa § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z.z. konaním, keď spotrebiteľ prostredníctvom elektronického obchodu predal spotrebiteľovi tabakový výrobok, resp. výrobok, ktorý je určený na fajčenie a neobsahuje tabak, o čom svedčil výpis elektronickej objednávky. Napriek tomu, že v predmetnej objednávke bol uvedený spôsob dodania - osobný odber tovaru a spôsob platby - hotovosť, najvyšší súd neuznal argumentáciu predajcu, že v posudzovanom prípade nešlo o predaj na diaľku, ale o predaj v kamennej predajni, napriek tomu, že si spotrebiteľ pri následnom osobnom odbere v kamennej predajni tovar prezrel, osobne zaň zaplatil kúpnu cenu a osobne tovar aj prevzal. V predmetnej veci bolo teda konštatované naplnenie skutkovej podstaty deliktu porušenia zákazu predaja tabakových výrobkov, resp. výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, formou zásielkového predaja, a to v momente uzavretia zmluvy na diaľku, bez ohľadu na prevzatie tovaru a zaplatenie kúpnej ceny.

35. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, v súvislosti s prijatými závermi o preukázaní vzniku kúpnej zmluvy. Argumentoval tým, že k naplneniu pojmu „predaj“ dôjde nie v momente uzatvorenia kúpnej zmluvy, ale až v okamihu tradície, kedy nastanú vecno-právne účinky prevodu vlastníckeho práva. Pre určenie, či v predmetnej veci došlo k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z.z., je podstatný výklad pojmu „predaj formou zásielkového predaja“.

36. Zákon č. 377/2004 Z. z. nedefinuje pojem zásielkový tovar. Vzhľadom na túto skutočnosť, je za účelom vymedzenia predmetného pojmu potrebné subsidiárne aplikovať iné právne predpisy a pojem „zásielkový predaj“ špecifikovať prostredníctvom termínu „zmluva uzavretá na diaľku“, ktorá je definovaná v ust. § 2 ods. 1 zákona č. 102/2014 Z.z. Uvedená legálna definícia je výsledkom transpozície bodu 20 a článku 2 ods. 7 Smernice 2011/83/EÚ a vyžaduje kumulatívne naplnenie dvoch definičných kritérií. Definičné znaky nie sú založené na náležitostiach zmluvy, ale na okolnostiach uzatvárania zmluvy a použitých prostriedkoch pri uzatváraní zmluvy.

37. Prvým znakom zmluvy uzavretej na diaľku je právny vzťah spotrebiteľa s predávajúcim. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania. Predávajúcim je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet.

38. Druhým znakom tejto zmluvy je skutočnosť, že k dohodnutiu obsahu zmluvy a jej následnému uzavretiu došlo výhradne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie. Táto náležitosť je zároveň podmienená skutočnosťou, že v okamihu uzavretia tejto zmluvy neboli predávajúci a spotrebiteľ navzájom fyzicky prítomní. Všetky náležitosti kladené týmto ustanovením na definovanie pojmu „zmluva uzavretá na diaľku“, musia byť splnené kumulatívne. V zmysle vyššie uvedených definičných znakov, pre posúdenie, či sa jedná o zmluvu uzavretú na diaľku, nie je spôsob úhrady plnenia, ako ani spôsob jeho dodania, podstatný.

39. Z rozsudku Najvyššieho Súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžk/47/2018 zo dňa 25. augusta 2020 vyplýva, že rozhodujúcim pre posúdenie toho, či ide o zmluvu uzavretú na diaľku, je okamih samotného uzavretia zmluvy. Zmluva je dvojstranný právny úkon a vzniká momentom akceptácie návrhu na uzavretie zmluvy (tzv. konsenzom). Uzavretím zmluvy sa chápe súhlasný prejav vôle najmenej dvoch zmluvných strán, ktorého obsahom je najmä dohoda o predmete a cene plnenia tohto záväzku.

40. Bod 20 Smernice 2011/83/EÚ konštatuje, že pojem „zmluva uzavretá na diaľku“ by sa mal vzťahovať na všetky prípady, keď je zmluva medzi obchodníkom a spotrebiteľom uzatvorená v rámci systému predaja alebo poskytovania služieb organizovaného na diaľku výhradne s využitím jedného alebo viacerých prostriedkov komunikácie na diaľku (napríklad objednávka poštou, internet, telefón alebo fax), a to až do ich uzavretia vrátane tohto okamihu. Toto vymedzenie by sa tiež malo vzťahovať na situácie, keď spotrebiteľ navštívi prevádzkové priestory iba na účely získania informácií o tovare alebo službe a následné rokovanie a uzatvorenie zmluvy sa uskutoční na diaľku. Naopak, zmluva, ktorá sa prerokuje v prevádzkových priestoroch obchodníka a nakoniec sa uzavrie prostredníctvom prostriedkov komunikácie na diaľku, by sa za zmluvu uzavretú na diaľku považovať nemala. Rovnako by sa za zmluvu uzavretú na diaľku nemala považovať ani zmluva, o ktorej sa začne rokovať prostredníctvom komunikácie na diaľku, no nakoniec sa uzavrie v prevádzkových priestoroch obchodníka. Podobne by pojem „zmluva uzavretá na diaľku“ nemal zahŕňať objednávky, ktoré spotrebiteľ uskutoční prostredníctvom prostriedkov komunikácie na diaľku s cieľom požiadať odborníka o poskytnutie služby, ako napríklad v prípade spotrebiteľa, ktorý sa telefonicky objedná u kaderníka. Pojem „systém predaja alebo poskytovania služieb organizovaný na diaľku“ by mal zahŕňať systémy, ktoré ponúka iná tretia strana ako obchodník, ale obchodník ich využíva, ako napríklad platforma online. Nemal by sa však vzťahovať na prípady, keď internetová stránka iba poskytuje informácie o obchodníkovi, jeho tovare a/alebo službách a o jeho kontaktných údajoch.

41. Pre posúdenie momentu uzavretia zmluvy je teda nepodstatným čas a miesto plnenia, t.j. v predmetnom prípade skutočnosť, že k prevzatiu predmetu objednávky (tranzícií) a k jej úhrade nedošlo. Odovzdanie, resp. prevzatie vecí, má význam iba vo vzťahu k nadobudnutiu vlastníctva k predanej veci, na vznik kúpnej zmluvy uzavretej na diaľku, rovnako ako zaplatenie kúpnej ceny, vplyv nemá. Zmluva je tak uzavretá v okamihu, keď sa zmluvné strany dohodli na podstatných náležitostiach, t.j. na predmete zmluvy a cene za predaj tovaru, v predmetnej veci teda došlo k uzavretiu zmluvy na diaľku momentom akceptácie zo strany sťažovateľa, potvrdením priamo na stránke L..P..I., ako aj e-mailom doručeným dňa 03.08.2015 o 9:45 hod. na elektronickú adresu Q..I.. Uvedené okrem iného vyplýva aj z obchodných podmienok sťažovateľa, ktoré uvádzali, že za záväzné potvrdenie objednávky sa považuje automatické potvrdenie vytvorené objednávkovým systémom alebo odoslanie potvrdenia na elektronickú adresu objednávateľa.

42. K predaju formou zásielkového predaja, došlo teda za kumulatívneho splnenia pojmových znakov zmluvy uzavretej na diaľku. Čo sa týka prvého pojmového znaku, je nepochybné, že sa jednalo o zmluvu medzi spotrebiteľom a sťažovateľom, keď kontrolórka zadala do formuláru údaje fyzickej osoby a uvedený formulár nevyžadoval zadanie údajov o IČO. Objednávateľom, ktorého údaje boli zadané v objednávke, bola teda fyzická osoba, ktorá v zmluve konala na účely, ktoré sa netýkajú jej obchodnej ani podnikateľskej činnosti, remesla ani povolania. Prítomnosť kontrolórky a konateľa sťažovateľa na jednom mieste neodporuje naplneniu druhého znaku zmluvy uzavretej na diaľku. K dojednaniu zmluvy totiž došlo výlučne bez osobného uzavretia tejto zmluvy, prostredníctvom online objednávky na stránke L..P..I.. Preto je nedôvodná argumentácia sťažovateľa, že k zadaniu objednávky

došlo v rámci inšpekčnej kontroly za prítomnosti jeho konateľ'a, pričom tento vedel, že ide len o fiktívnu objednávku kontrolórky. K uzavretiu zmluvy teda došlo za kumulatívneho splnenia pojmových znakov zmluvy uzavretej na diaľku, a to bez osobnej interakcie spotrebiteľ'a s predajcom a výhradne s využitím prostriedku komunikácie na diaľku (v danom prípade cez internet), pričom tieto podmienky trvali do uzavretia zmluvy vrátane tohto okamihu. Na uvedenom závere nič nemení ani prípadný následný postup, ktorým by v iných prípadoch dodatočne došlo ku kontrole objednávky zo strany sťažovateľ'a a nerealizovaniu dodania tovaru kupujúcemu, ktorý je spotrebiteľ'om.

43. Podľa názoru kasačného súdu, krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočne vyrovnal s argumentom sťažovateľ'a, že sa jednalo o fiktívnu objednávku. Kasačný súd preto môže len odkázať na dôvody napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o oprávnenie inšpektorov vykonávať kontrolné nákupy v zmysle ust. § 5 ods. 6 písm. i) zákona č. 128/2002 Z.z.

44. Kasačný súd tiež považoval za nedôvodnú argumentáciu sťažovateľ'a, v ktorej tvrdil, že uzavretá zmluva so spotrebiteľ'om je neplatná vzhľadom na ust. § 49a Občianskeho zákonníka, nakoľko je to rozhodujúci omyl, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala. Ak by sme pripustili sťažovateľ'ovu argumentáciu a došlo by k podstatnému omylu podľa § 49a Občianskeho zákonníka, v zmysle § 40a Občianskeho zákonníka by sa jednalo len o relatívnu, nie absolútnu neplatnosť právneho úkonu, preto sa z dôvodu omylu nehľadí na zmluvu ako na neplatnú od začiatku a teda zmluva v čase uzavretia existovala.

45. Obrana sťažovateľ'a, že by po uzavretí zmluvy následne došlo k individuálnemu posúdeniu objednávky v prípade, že by nešlo o fiktívnu, ale o riadne doručенú objednávku, je účelová. V tomto ohľade kasačný súd súhlasí so závermi napadnutého rozsudku, že predloženie e-mailovej komunikácie zo dňa 20.07.2015, kde si fyzická osoba objednala tabakový výrobok, pričom následne jej bolo oznámené, že nakoľko nie je podnikateľ'om, jej objednávke nebude vyhovené, nezbavuje sťažovateľ'a zodpovednosti za spáchanie deliktu pri kontrolnom nákupe na internetovej stránke žalobcu www.cigarclub.sk pod fiktívnym menom L. J., ktorý je predmetom tohto konania. Sťažovateľ mal konať s náležitou starostlivosťou a na svojej internetovej stránke L..P..I. umožniť zadanie výlučne takých objednávok, v ktorých objednávateľ nie je spotrebiteľ'om alebo prijímať, resp., potvrdzovať objednávku tovaru nie automaticky, ale až po dôkladnej individuálnej kontrole, či je objednávateľ podnikateľ'om. V predmetnej veci teda nepochybne došlo k naplneniu skutkovej podstaty deliktu porušenia zákazu predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak formou podomového predaja a zásielkového predaja podľa § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z.z.

46. Kasačný súd na záver uvádza, že bolo zjavné, že zaslanie automatickej odpovede internetového obchodu pri fiktívnej objednávke nemalo povahu chyby so strany softvéru internetového obchodu sťažovateľ'a. Kontrolóri SOI nijakým spôsobom neobišli vyplnenie objednávkového formulára na stránke sťažovateľ'a, tento vôbec nevyžadoval pri zadávaní elektronickej objednávky obligatórne zadanie IČO. Uvedené konanie malo za následok vznik škodlivého následku v podobe ohrozenia legitímnych záujmov chránených zákonom č. 377/2004 Z.z. V predmetnej veci teda možno konštatovať, že žalovaný vyvodil administratívnoprávnu zodpovednosť nielen za formálne, ale aj materiálne porušenie ustanovenia § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z.z.

47. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, pričom nezistil žiaden dôvod na jeho zmenu alebo zrušenie, a preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

48. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že sťažovateľ'ovi, ktorý nemal v konaní o kasačnej sťažnosti úspech, nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal (§ 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 a contrario SSP). Žalovanému orgánu verejnej správy kasačný súd nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal, keďže to nemožno spravodlivo požadovať a v súvislosti s kasačným konaním žalovanému orgánu verejnej správy ani trovy nevznikli (§ 467 ods. 1 v spojení s § 168 SSP).

49. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s ust. § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.